

Odbor za enakost SVIZ v mandatnem obdobju 2014–2018

Pripravili: Dubravka Tržič, predsednica Odbora za enakost SVIZ, in Tanja Modrijan, strokovna sodelavka GO SVIZ

Po vzoru krovnega Evropskega združenja učiteljskih sindikatov (European Trade Union Committee for Education, ETUCE) ter številnih posameznih evropskih in svetovnih sindikatov smo tudi v SVIZ z minulim mandatnim obdobjem vzpostavili skupino, ki si v sklopu svoje dejavnosti prizadeva spodbujati širše zavedanje o pomenu enakovredne zastopanosti obeh spolov na vseh ravneh družbe. Na prvem, konstitutivnem sestanku Odbora za enakost SVIZ, ki je bil izpeljan v prvih dneh leta 2015, je bil sprejet sklep, da bo v skladu s tem odbor opozarjal na pojavljanje neenakosti po spolu in zagovarjal enakost kot temeljno vrednoto. Ob dejstvu, da se spolni red v družbi producira in reproducira skozi spolne režime na številnih pomembnih področjih – tudi v vzgoji in izobraževanju ter na trgu dela kot področjih dejavnosti našega sindikata –, je bilo dogovorjeno tudi, da bo odbor v sklopu svoje dejavnosti organiziral različne dogodke. S predavanji, omizji, delavnicami ipd. naj bi pripomogel k okrepitvi zavedanja o pomenu uveljavljanja enakosti spolov v družbi in k odpravljanju vseh vrst na spolu temelječih stereotipov.

Temu cilju je odbor uspešno sledil skozi celotno minulo mandatno obdobje, saj je v vsakem posameznem letu – manj aktiven je bil le v prvih mesecih leta 2018, ko je bila dejavnost sindikata skoraj izključno usmerjena v stavkovne aktivnosti, ki so spremljale pogajanja o odpravi plačnih nesorazmerij z Vlado RS – ob rednih letnih sestankih skupine organiziral po vsaj tri večje dogodke za članice in člane SVIZ ter širšo zainteresirano javnost. Odbor za enakost SVIZ je s svojo predstavnico sodeloval tudi v delovni skupini za enakost pri ETUCE in se v sklopu le-te pridružil dvoletnemu projektu (2017–2019) na temo učinkovitega vključevanja otrok priseljencev v vzgojo in izobraževanje (European Sectoral Social Partners in Education promoting effective integration of migrants and refugees in education). Svojo dejavnost odbor redno predstavlja v e-Svizovih novicah in objavah na spletni strani sindikata, prav tako pa so na slednji v posebnem zavihku zbrani kratki opisi vseh dogodkov, ki so bili pod okriljem odbora izpeljani v letih od 2015 do 2018; v nadaljevanju izpostavljam zgolj nekatere.

Na prvem omizju v organizaciji Odbora za enakost SVIZ – vsa so do zdaj potekala na sedežu Glavnega odbora SVIZ v Ljubljani – so dr. Milica Antić Gaber, dr. Veronika Tašner, dr. Jasna Podreka in dr. Pavel Zgaga ob svojem delu zahtevna razmerja: spol, strukturne ovire in priložnosti spregovorili o enakosti spolov na posameznih ravneh slovenske družbe, s poudarkom na izobraževanju in trgu dela. S predavateljico in raziskovalko na področju kulturne in socialne antropologije in sociologije ter tudi članico Komisije za ženske v znanosti pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Renato Šribar je odbor organiziral omizje Spolno občutljiva raba jezika. Strokovnjakinja je v svoji pronicljivi predstavitvi o tem, kako se spol in spolna razlika konstruirata skozi slovnična pravila in njihovo rabo ter besedišče, ponudila številna izhodišča za razpravo o moči jezika vplivati na strukturiranje družbenega mišljenja, začeni že v vrtcu in šoli. Nekdanja novinarka in urednica spletne postaje Metina lista mag. Nataša Briški je na predavanju Aktivno državljanstvo, enakost spolov in mediji v začetku leta 2016 predstavila udejanjanje enakosti spolov v tradicionalnih slovenskih medijih. V luči t. i. migrantskega vala, ki smo mu bili v Sloveniji priča spomladi leta 2016, smo v tistem času zaporedoma organizirali dva dogodka na temo vključevanja otrok priseljencev v naše vrtce in šole. Na prvem z naslovom »Vključevanje otrok priseljencev v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem«, ki je bil zelo dobro obiskan in tudi

medijsko precej opazen, sta predstavnici šolskega ministrstva dr. Andreja Barle Lakota in dr. Stanka Lunder Verlič prikazali pripravljalne ukrepe MIZŠ na tem področju, z zgledi dobre prakse in težavami, s katerimi se šole spoprijemajo pri vključevanju otrok priseljencev, pa sta na omizju sodelovali pomočnica ravnatelja jeseniške osnovne šole Prežihovega Voranca Jelka Kusterle in mag. Zala Bojović, učiteljica nemščine na berlinski osnovni šoli Möwensee-Grundschule. Na drugem dogodku iz niza smo z namenom ozaveščati o večkulturni realnosti, prispevati k sodelovanju in odpravljanju apriornih strahov pred priseljenci, prikazati učinkovite vzgojno-izobraževalne prakse ter podpreti zaposlene v vrtcih in šolah pri celostnem vključevanju otrok priseljencev v naš vzgojno-izobraževalni sistem pripravili omizje »Življenjske zgodbe otrok priseljencev in beguncev v vrtcih in šolah«. Na njem smo gostili dr. Marijanco Ajšo Vižintin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije pri ZRC SAZU ter Arbnore Avdylaj, Vaela Hanuno in Simono Lečnik Očko, ki so spregovorili o lastnih priseljenjskih izkušnjah. Leto 2017 smo začeli z omizjem »Revščina zaposlenih ter tveganje revščine in socialne izključenosti po upokojitvi« z dr. Vesno Leskošek s Fakultete za socialno delo v Ljubljani in dr. Majdo Hrženjak z Mirovnega inštituta, nadaljevali pa z dogodkom na temo »Vprašanja LGBTI v vzgoji in izobraževanju«, katerega temeljni namen je bil prikazati različne vidike omenjene tematike, prikazati izzive in težave, s katerimi se srečujejo LGBTI posameznice in posamezniki (lezbijke, geji, biseksualne, transspolne, interseksualne osebe) v vzgoji in izobraževanju, in nasploh izboljšati vedenje o področju LGBTI tematik med zaposlenimi v vrtcih in šolah ter drugimi zainteresiranimi. Zelo dobro obiskano je bilo tudi predavanje »Učna motivacija in delo z nadarjenimi v vrtcu in šoli«, na katerem je dr. Mojca Juriševič, izredna profesorica za pedagoško psihologijo na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani in tudi avtorica poglavja o izobraževanju nadarjenih v Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji iz leta 2011) z navzočimi razpravljala o vprašanjih, kako učenci mislijo in se učijo, kaj jih motivira, zakaj so socialni kontekst, medosebni odnosi in dobro čustveno počutje pomembni za učenje, kako najbolje voditi razred in kako oceniti učenčev napredek.

Upoštevali bomo številne pozitivne odzive in zavzetost zdajšnjih članic in člana Odbora za enakost SVIZ bomo s svojo dejavnostjo v podobni obliki prizadevno nadaljevali tudi v prihodnjem mandatnem obdobju. Da bi se približali še večim zainteresiranim članicam in članom, načrtujemo katerega od za v prihodnje predvidenih dogodkov izpeljati na posameznih območnih odborih našega sindikata po Sloveniji. Obenem si želimo, da bi to kratko poročilo o aktivnem delu našega odbora v minulih nepolnih štirih letih, prepričalo tudi tiste predsednice in predsednike območij, ki tega še niso storili, da v Odbor za enakost SVIZ imenujejo svoje predstavnice in predstavnike.